

DORPSVISIE HERTME 2015-2030

“Regie voeren”

Werkgroep Dorpsvisie
Mei 2016

Stichting
Gemeenschapsbelangen
Hertme

Inhoudsopgave

BLZ.

VOORWOORD	3
DORPSVISIE HERTME 2015 – 20130	4
1. INLEIDING	4
2. HERTME	5
3. PROCES	6
4. WERKWIJZE	7
5. ORGANISATIESTRUCTUUR	8
6. ROL EN VERANTWOORDELIJKHEID	
STICHTING GEMEENSCHAPSBELANGEN HERTME	9
7. MISSIE EN VISIE	10
8. AMBITIES	11
9. ANALYSE PER THEMA	12
9.1 GEBOUWEN EN VOORZIENINGEN	12
9.2 OPENBARE RUIMTE, LANDSCHAP, VERKEER EN VEILIGHEID	13
9.3 DUURZAAMHEID	15
9.4 ACTIVITEITEN EN COMMUNICATIE	15
9.5 VERGRIJZING EN ZORG	17
10. HOE DE DORPSVISIE TE REALISEREN?	19
11. SAMENSTELLING WERKGROEP DORPSVISIE 2015 – 2030	20
BIJLAGE: UITWERKING THEMA'S: AANDACHTSPUNTEN VOOR DE PERIODE 2016-2017	21

VOORWOORD

Hertme, voorbeeld voor andere dorpen

De samenleving verandert. De overheid verandert mee. Of probeert dat in ieder geval. Wij begrijpen dat de mensen die samen het dorp zijn het beste weten wat goed is voor het dorp!

Na MijnBorne2030 is er in Hertme veel aandacht geweest voor het nadenken over uw eigen leefomgeving. Na het dorpsplan plus, waaraan u met Stimuland werkte, ligt hier nu de dorpsvisie Hertme 2015 - 2030, “Regie voeren”.

Een visie van u, door u opgesteld, zonder bemoeienis van de overheid. Wensen van mensen met hart voor hun gemeenschap!

Aan ons als gemeente wordt gevraagd om met u samen te werken. We willen heel graag met u in gesprek, goed luisteren en kijken waar we u kunnen helpen om uw ambities waar te maken.

Een zelfredzame zelfstandige dorpsgemeenschap klinkt bijna te mooi om waar te zijn, maar ik geloof dat Hertme er heel dicht bij in de buurt komt. U bent een voorbeeld voor andere dorpen in ons land!

Michel Kotteman
Wethouder burgerparticipatie

DORPSVISIE HERTME 2015-2030

“Regie voeren”

1. Inleiding

Deze dorpsvisie gaat over de toekomst van Hertme: Welke ontwikkelingen komen op het dorp af, welke ontwikkelingen wil het dorp inzetten en hoe kan Hertme ook in de toekomst aantrekkelijk en vitaal blijven.

Het is een initiatief van en voor de bewoners van Hertme. Met als resultaat deze dorpsvisie die de basis vormt voor de gespreksagenda met de partners gemeente Borne, de Provincie Overijssel en andere instanties. Waarbij wij ons tot doel stellen om de verschillende wensen en behoeften van Hertme in de komende jaren realiseren.

Waar in het verleden de overheid vaak het initiatief nam om ontwikkelingen op gang te krijgen zie je nu dat, op tal van terreinen, de dorpsbewoners zelf de verantwoordelijkheid nemen. Waarbij zij de gemeente eerder zien als één van de partners die nodig zijn om veranderingen te laten plaatsvinden. De rol van de gemeente is hierbij vooral stimuleren, begeleiden en toetsen van de door de dorpsbewoners ingebrachte initiatieven.

Al in 2010 heeft de gemeenteraad van Borne besloten om, samen met maatschappelijke partners én bewoners van de gemeente een nieuwe visie te ontwikkelen. Twintig organisaties vormden met elkaar een regiegroep. Duizenden inwoners van Borne kregen de gelegenheid te laten weten wat zij belangrijk vonden.

Op deze wijze is voor Borne en de kerkdorpen Hertme en Zenderen een zienswijze ontwikkeld en vastgelegd in de visie “Dynamische Dorpen 2030”.

Niet verwonderlijk dat de Stichting Gemeenschapsbelangen Hertme (SGH) begin 2015 de verantwoordelijkheid op zich heeft genomen om aansluitend hierop een dorpsvisie voor Hertme voor de jaren 2015-2030 op te stellen. Daarvoor is in het voorjaar van 2015 de 'Werkgroep Dorpsvisie 2015-2030' in het leven geroepen. Deze Werkgroep heeft zich ingezet om de dorpsbewoners van Hertme optimaal te informeren, te mobiliseren en te laten participeren om de Dorpsvisie in het dorp te laten leven. Tijdens de interactieve dorpsavonden zijn dorpsbewoners bereid gevonden te participeren in een aantal commissies. Deze zijn hard aan de slag gegaan om een aantal belangrijke thema's verder uit te werken. Samen met de 'Werkgroep Dorpsvisie 2015-2030' zijn deze thema's nader uitgewerkt en vormen de basis voor de hier gepresenteerde Dorpsvisie.

Noaberschap

De kracht van Borne is kleinschaligheid. Mensen 'kennen' elkaar en voelen onderlinge betrokkenheid. Het begrip Noaberschap werd leidend als het over het sociale kapitaal van Borne ging. De sociale contacten en de netwerken van de inwoners zorgden voor een krachtvolle vrijwilligerssector. Door onder meer de vergrijzing was extra aandacht nodig voor mantelzorg, voorkoming van sociaal isolement en zorg aan ouderen.

Bron: MijnBorne2030

2. Hertme

Hertme, een kerkdorp behorende bij de gemeente Borne, is een hechte dorpsgemeenschap en kent een rijk verenigingsleven. Het dorp ligt prachtig verscholen in het Twentse landschap en is aantrekkelijk voor wandelaars, fietsers en verblijfrecreanten. Het karakteristieke Openluchttheater, de katholieke Sint-Stephanuskerk en de kerststal trekken jaarlijks veel toeristen naar het dorp.

Er zijn ongeveer vijftien verenigingen en groeperingen actief in het dorp. De bewoners van Hertme zijn trots op hun dorp en de onderlinge betrokkenheid is groot. Er heerst een sfeer van teamgeest en enthousiasme om met elkaar projecten en doelen te realiseren.

*Op 1 januari 2016 heeft Hertme 511 inwoners.
De leeftijdsopbouw is op dat moment:*

Leeftijd	Aantal	%
0 t/m 10	61	11,93
11 t/m 20	77	15,06
21 t/m 30	47	9,19
31 t/m 40	48	9,39
41 t/m 50	57	11,15
51 t/m 60	79	15,46
61 t/m 70	83	16,24
71 t/m 80	37	7,24
81 t/m 90	21	4,17
91 en ouder	1	0,20
Totaal	511	100
Man	275	
Vrouw	236	

**Bron: gemeente Borne*

Op dit moment is bijna 44 % van de inwoners van Hertme 51 jaar en ouder.

Over 10 jaar zal door de vergrijzing het aantal mensen van 60 jaar en ouder toenemen naar ruim 40% van de totale bevolkingsgroep van Hertme. Dit past in de landelijke trend. Borne en Hertme hebben verhoudingsgewijs zelfs meer kinderen dan landelijk wordt weergegeven. Wel is het zo dat in een kleinere woonomgeving de vergrijzing harder voelbaar is.

3. Proces

In 2008 is onder verantwoordelijkheid van de SGH het Dorpsplan Plus Hertme opgesteld en uitgewerkt in een uitvoeringsplan. In 2009 is tussen de gemeente Borne en de SGH een convenant getekend om het uitvoeringsplan te realiseren in de periode 2009 – 2013.

Een viertal projecten stond hierbij centraal

1. Verkeer en Veiligheid
2. Retentiegebied met recreatiemogelijkheden
3. Versterking ruimtelijke kwaliteit van het dorp
4. Wandel- en fietspaden

Tijdens de looptijd van dit plan zijn o.a. de volgende zaken gerealiseerd:

- Verlichting fietspad van Hertme naar Borne
- Aanleg betonfietspad vanuit Hertme via de Groeneweg en de Bartelinksweg naar de Hedevelldsweg
- Aanpassing van de kruising Postweg – Hoge Horst
- Aanpassing inrichting 30 km zone in Hertme
- Realisatie diverse wandelpaden rond Hertme
- Realisatie Hertme Ontmoetingspunt (HOP) in het retentiegebied

Eind 2013 liep het convenant af en kon de conclusie worden getrokken dat het grootste deel van de wensen uit het Dorpsplan Plus Hertme gerealiseerd was. De enkele openstaande en nog relevante wensen zijn nu meegenomen in de uitvoeringsplannen bij de Dorpsvisie Hertme 2015 - 2030.

Waar het Dorpsplan Plus Hertme zich met name heeft gericht op de fysieke openbare ruimte komen in de huidige Dorpsvisie Hertme 2015 – 2030 ook andere thema's aan de orde. Thema's die te maken hebben met leefbaarheid en sociale cohesie.

4. Werkwijze

Op 3 maart 2015 heeft de SGH een dorpsavond georganiseerd waar alle inwoners van Hertme voor waren uitgenodigd. Op deze avond is een presentatie gegeven over het opzetten en het hoe en wat van een dorpsvisie en waarom je dat zou moeten doen. Na deze presentatie is de werkgroep Dorpsvisie 2015 – 2030 van start gegaan.

Op 19 mei 2015 heeft de werkgroep een tweede dorpsavond georganiseerd waar na een korte terugblik over het Dorpsplan Plus en de behaalde resultaten gekeken werd welke wensen nog niet waren gerealiseerd. Aan de hand van een aantal stellingen hebben de aanwezige dorpsbewoners in kleinere discussiegroepjes besproken welke thema's opgenomen zouden moeten worden in de nieuwe Dorpsvisie.

Deze thema's zijn:

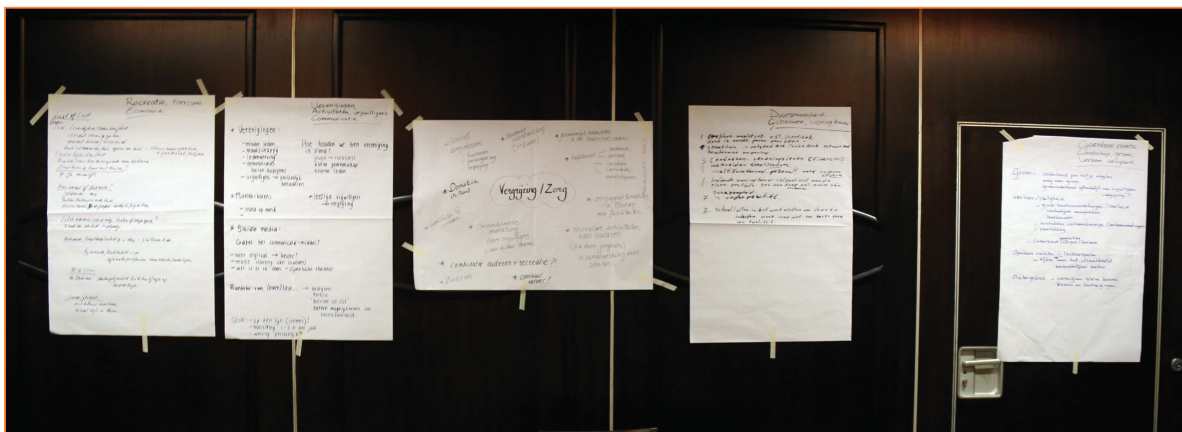
- Gebouwen en voorzieningen
- Openbare Ruimte, Verkeer en Veiligheid
- Duurzaamheid
- Activiteiten en Communicatie
- Vergrijzing en Zorg.

5. Organisatiestructuur

Er is voor gekozen om bovenstaande thema's onder te brengen in commissies. Waarbij de trekker(s) van deze commissies uit de werkgroep Dorpsvisie komen.

Elke commissie is gevraagd om de thema's om te zetten in realistische uitvoeringsplannen. Tevens kon de commissie waar nodig of wenselijk andere dorpsbewoners raadplegen en uitnodigen te participeren in één van de commissies of kon men zich spontaan aanmelden. Dit had tot gevolg dat er een grotere draagkracht in het dorp ontstond voor het opstellen en uitwerken van de Dorpsvisie.

6. Rol en verantwoordelijkheid Stichting Gemeenschapsbelangen Hertme

De Stichting Gemeenschapsbelangen Hertme (SGH) is verantwoordelijk voor het uitwerken en actualiseren van de thema's uit de Dorpsvisie. Minimaal één keer per jaar organiseert de SGH een dorpsavond waarin verantwoording wordt afgelegd ten aanzien van de stand van zaken van de Dorpsvisie. Dorpsbewoners worden nadrukkelijk uitgenodigd om zelf met ideeën en initiatieven te komen.

De SGH fungeert als platform voor het dorp. Dit wil zeggen dat ze namens alle dorpsbewoners gesprekspartner is voor de gemeente Borne en andere partijen als het gaat om zaken die het algemeen belang dienen.

Dit betekent dat het voor de SGH belangrijk is dat de dorpsbewoners zelf participeren in de verschillende commissies die de Dorpsvisie nader uitwerken. Zo kan iedereen die dit wil betrokken zijn bij de onderwerpen die belangrijk zijn voor de toekomst van het dorp. Juist het zijn van een platform wordt van groot belang geacht voor een goed functioneren van de SGH als onderdeel van de dorpsgemeenschap.

Een dorpsvisie is geen statisch document maar een dynamisch document. In vijftien jaar kan er veel veranderen. Het is daarom wenselijk een open dialoog tussen de SGH en de dorpsbewoners te blijven houden om nieuwe impulsen kansen te geven.

7. Missie en visie

Hertme is een dorp waarin jong en oud met elkaar samenleven.

Belangrijk is dat iedereen zich thuis voelt in de dorpsgemeenschap waarbij de kernwaarden 'samenwerken', 'duurzaamheid', 'zelfstandigheid' en 'autonoom kunnen handelen' centraal staan.

Hertme werkt aan een zelfstandige dorpsgemeenschap die in zekere mate zelfredzaam is en economisch en sociaal vitaal.

Het voeren van eigen regie is het middel om dit doel te bereiken. Hertme heeft de ambitie om zorg en welzijn lokaal, laagdrempelig en toegankelijk te organiseren in samenwerking met partijen die actief zijn op dit gebied.

Een digitaal dorpsplein zorgt voor een eenduidige plek voor informatie, draagt bij aan match van vraag en aanbod en stimuleert tot ontmoeting. Hertme experimenteert met het onderhouden van de openbare ruimte in eigen beheer. Met gemeente Borne zal daarvoor de dialoog worden opgestart om te verkennen welke vormen van beheer en onderhoud daarvoor in aanmerking komen en welke vergoedingen de gemeente daarvoor beschikbaar stelt.

Ook is er specifieke aandacht voor een passend volume van geschikte ruimtes voor activiteiten en ontmoeting en het zoeken naar passende organisatievormen en (sociaal) ondernemerschap.

Hertme profileert zich als duurzaam dorp, met aandacht voor de drie P's:

- People (Mensen)
- Planet (Milieu)
- Prosperity (Welvaart)

Een goede economische vitaliteit is van belang. Hertme is toeristisch aantrekkelijk en is fysiek en digitaal goed bereikbaar. Nu en in de toekomst.

8 Ambities

We hebben met elkaar bovenstaande missie en visie vertaald in een aantal ambities voor de komende 15 jaar en hebben deze vervolgens in de verschillende thema's uitgewerkt in plannen van aanpak voor de uitvoering ervan.

De ambities zijn:

- Waar mogelijk zelf regie voeren:
 - De dorpsdemocratie goed organiseren. Het organiseren en behouden van lokale betrokkenheid, interactief communiceren, verantwoording afleggen en delen van verantwoordelijkheden.
 - Nadenken over een vorm van eigen beheer en onderhoud van de openbare ruimte in Hertme. Hoe gaan we dit organiseren en welke invloed kunnen we uitoefenen over de besteden van beschikbare gemeentelijke budgetten.
 - Opzetten duurzaam partnerschap met gemeente Borne en andere partijen.
- Hertme wil zich profileren als een duurzaam dorp met aandacht voor alle vraagstukken die daar bij horen (bewustwording, energie opwekken, energie besparen, etc.)
- Hertme wil zich profileren als het dorp in Overijssel met een goede digitale bereikbaarheid en communicatie.
- Hertme wil een digitaal dorpsplein. Dit plein is een eenduidige plek voor informatie aan de inwoners en draagt bij tot een match van vraag en aanbod in het kader van vergrijzing en zorg. Tevens stimuleert dit plein tot ontmoeting en het organiseren van sociale dorpsactiviteiten.
- Lokaal organiseren van zorg en welzijn. Aanbod wat er is in Borne en directe omgeving toegankelijk en laagdrempelig maken. Inspelen op toekomstige ontwikkelingen op dit gebied is noodzakelijk.
- Een goede economische vitaliteit in Hertme met aandacht voor de toekomst van de toeristische sector, de agrarische sector en lokale ondernemers.
- Hertme blijft als dorp toeristisch aantrekkelijk.
- Het juiste niveau van publieke ruimtes en accommodaties.

Gelet op de ontwikkelingen rondom het verplaatsen van Het Spookhuis; eventuele verkoop van pand Liedenbaum en vragen over de toekomst van het schoolgebouw en de kerk, is het voor Hertme van groot belang deze ontwikkelingen goed te volgen en waar nodig actief mee te doen in het zoeken naar oplossingen.

9. Analyse per thema

Veel dorpsbewoners zijn bij één of meerdere thema's betrokken. Naast de bijdrage van de vaste commissieleden zijn het juist die bewoners die voor kortere of langere tijd aan een thema verbonden zijn die bijdragen aan het draagvlak voor het gehele dorp.

9.1 Gebouwen en Voorzieningen

Voor de komende 10 jaar is het gemiddelde bouwvolume van woningbouw in Hertme door gemeente Borne vastgesteld op 1.5 woning per jaar. Stichting Gemeenschapsbelangen Hertme is voor deze periode met gemeente Borne in gesprek over een zo goed mogelijke inpassing van mogelijke bouwlocaties in Hertme en welke kwaliteitseisen daaraan mogen worden gesteld.

Voor de periode na 2025 zal SGH in gesprek gaan met de gemeente Borne over eventuele ontwikkeling van nieuwe locaties.

Onderwerpen die in dan ieder geval aan de orde moeten komen zijn:

- Is, gelet op vergrijzing en krimpende bevolkingsgroei, uitbreiding van woningbouw nog noodzakelijk? Hoe zijn de regionale ontwikkelingen.
- Waar moet eventuele uitbreiding plaatsvinden?
- Welk type woningen en eventuele voorzieningen zijn gewenst?

In Hertme zijn verschillende ontwikkelingen die uitnodigen tot het agenderen van vastgoed.

De voorgenomen verplaatsing van het rijksmonument “Het Oude Groothuys”, in de volksmond “het Spookhuis” genoemd, is zeer actueel. De gemeenschap van Hertme is uitgedaagd creatief mee te denken aan oplossingen voor een zinvolle bestemming en exploitatie na de verplaatsing van dit monument.

Ook speelt het vraagstuk wat er gaat gebeuren met de toekomst van zaal Liedenbaum.

De huidige eigenaar willen het pand verkopen en het is erg onzeker of de huidige verenigingen, die nu hun bijeenkomsten in dit pand hebben daar in de toekomst ook over kunnen beschikken.

Het is daarom noodzakelijk om tot een passend volume van geschikte ruimtes voor activiteiten en ontmoeting te komen.

Aandachtpunten zijn:

- Het beschikbaar houden van o.a. oefenruimte voor muziekvereniging St. Gregorius en ruimte voor bijeenkomsten van de lokale carnavalsvereniging en andere verenigingen in Hertme.
- Het verplaatsten van het Spookhuis en de exploitatie ervan.
- Het mogelijk door ontwikkelen van het Theaterhoes als multifunctionele voorziening voor Hertme, eventueel in combinatie met het te verplaatsen Spookhuis.
- Het behoud van de school en het schoolgebouw St. Aegidius.
- Het veilig gebruik van publieke ruimtes in Hertme bij grote evenementen in het Openluchttheater.

9.2 Openbare Ruimte, Landschap, Verkeer en Veiligheid

In Hertme is van oudsher veel aandacht voor de prachtige omgeving. Verkeersveiligheid en bereikbaarheid blijven belangrijke onderwerpen op de dorpsagenda. Experimenten met het eigen beheer van onderhoud van de openbare ruimte geven inzicht in het mogelijk effectiever en passender onderhoud. Met gemeente Borne zullen gesprekken worden opgestart om te verkennen welke vormen van beheer en onderhoud daarvoor in aanmerking komen en welke vergoedingen de gemeente daarvoor beschikbaar stelt.

Een gewenste betere zichtbaarheid van de 30 km zone in Hertme en de ervaren overlast door landbouwverkeer en sluipverkeer zijn redenen om in de toekomst na te denken over een herijking van de inrichting van de openbare ruimte van Hertme. Daarvoor zal contact gezocht worden met partners met kennis en ervaring op dit vakgebied.

Bestaande kerk- en wandelpaden in Hertme zijn toeristisch zeer aantrekkelijk. Voor het onderhoud en uitbreiding van deze wandel mogelijkheden zullen middelen moeten worden gezocht. Voor het plaatsen van banken langs de wandelroutes zullen eveneens de benodigde middelen moeten worden gevonden.

Daarnaast is het wenselijk om aansluiting te zoeken en verbindingen te maken met het regionale wandelpadennetwerk. Met de beheerders van deze netwerken zal contact worden gezocht.

Voor het jaarlijkse beheer en onderhoud van de openbare ruimte in Hertme wordt twee per jaar een bespreking gehouden tussen verantwoordelijke ambtenaren van gemeente Borne en een afvaardiging van de SGH.

Aandachtpunten voor deze gesprekken zijn:

- Beheer en Onderhoud van de openbare ruimte, zoals het onderhoud van plantsoenen, schoonmaken varkensruggen, maaien van bermen, snoeien van struikgewas.
- Verkeer en veiligheid: Kruispunt Hertmerdwarsweg/Hertmerweg (bevoorrading Oale Bakkersshoes, fietsenrekken, onveilige situatie langs fietspad Hertmerweg (zoeken naar alternatief voor gevaarlijke varkensruggen), verzakkingen van graskeien/wegbermen langs invalswegen naar Hertme (Hertmerweg/Hertmerdwarsweg/Hedeveldsweg/Oude Postweg).
- Kerk- en wandelpaden in en om Hertme. Eventueel verder uitbreiden en regelen/uitvoeren van het onderhoud van deze paden.

Realisatie van ondergrondse containers voor glas en plastic in Hertme. In de periode 2016-2017 zullen deze conform raadsbesluit worden gerealiseerd. Drie aspecten worden in een plan van aanpak door de commissie nader uitgewerkt:

- De ligging van de paden, het onderhoud en de aansluiting op andere paden.
- De informatievoorziening, zoals paaltjes en herkenningsbordjes, de bewegwijzering, infoborden op knooppunten in en rondom Hertme.
- De informatievoorziening via Social Media.

Veiligheid

Borne is in 2030 op alle fronten een veilige gemeente.

Veiligheid is een lastig containerbegrip geworden dat moeilijk in één ambitie bleek te vatten (criminaliteit, overlast, verloedering, onveiligheidsbeleving, verkeer, etc.).

Burgers bleken erg te hechten aan het thema als het over de woon- en leefomgeving ging. De rol van de burgers is in de afgelopen twintig jaar sterk gegroeid waar het over veiligheid ging.

Bron: MijnBorne2030

9.3 Duurzaamheid

Hertme wil zich profileren als een dorp met aandacht voor duurzaamheid.

Door de jaren heen is duurzaamheid een containerbegrip geworden. Alles wat te maken heeft met maatschappelijk verantwoord leven, milieu, ecologie en toekomstgericht denken wordt tegenwoordig onder duurzaamheid geschaard. Veelal wordt de term duurzaamheid omschreven aan de hand van een theorie: de drie P's.

- People
- Planet
- Prosperity

Het project Buurkracht van Enexis en Cogas, waarmee contacten zijn gelegd, geeft goede mogelijkheden om resultaten te behalen op het verduurzamen van Hertme. Daarbij wordt ook de mogelijkheid onderzocht om een project te ontwikkelen rond de aankoop van zonnepanelen. Voorlichten en informeren van inwoners van Hertme over mogelijke besparingen en investeringen zijn een belangrijk voorwaarde bij het ontwikkelen van toekomstige projecten. Stichting Borne Duurzaam wordt eveneens benoemd als potentiële samenwerkingspartner.

Energie

De kleinschalige opwekking van energie in de woonwijken en het gebruik van biogas is in Borne goed van de grond gekomen.

Samen met het kleine windmolenpark aan de A1, de energie uit warmte-koudeopslag en het toenemende gebruik van zonne-energie in woningen voorziet Borne voor een behoorlijk deel in de eigen (afnemende) energiebehoefte. Door nieuwe isolatietechnieken kon er fors bespaard worden op de verwarming van woningen en bedrijfspanden. De slechte ventilatie van geïsoleerde woningen die aan het begin van de jaren 10 actueel was, is gelukkig door nieuwe inzichten en technieken niet meer aan de orde.

Bron: MijnBorne2030

9.4 Activiteiten en Communicatie

De communicatie in Hertme en voor Hertmenaren kan beter en meer gestructureerd. Ook de snelheid van het verspreiden van nieuws en berichtgeving kan sneller en doelgerichter. De ontwikkeling van een digitaal dorpsplein draagt bij aan een betere afstemming tussen actieve organisaties en het sneller beschikbaar maken van nieuws en ontwikkelingen.

De positieve ontwikkelingen betreffende de aanleg van een glasvezelnetwerk voor digitale communicatie in o.a. het buitengebied van gemeente Borne maken deze wensen meer concreet.

In een digitaal dorpsplein komen bestaande communicatiekanalen (Facebook pagina, Heemkundegroep, activiteiten van verenigingen, nieuws, informatie gemeente enzovoort) samen op een plek. Deze site kan gebruikt worden voor nieuws, activiteiten, kerknieuws, telefoonboek voor Hertme, ontwikkelingen op het gebied van regelgeving, gemeentelijk nieuws enzovoort.

De Gazet van Hertme en het telefoonboekje van Hertme zullen als bestaand medium in fysieke vorm naast de digitale versies blijven bestaan. Waarbij de digitale verspreiding zorgvuldig dient plaats te vinden met inachtneming van de privacy van de dorpsbewoners.

Aandachtpunten zijn:

- Ontwikkeling digitaal dorpsplein (inclusief beheer en onderhoud)
- Verbeteren digitale toegankelijkheid (Openbaar Centraal Wi-Fi)
- Coördineren en (digitaal) zichtbaar maken van activiteiten van de diverse organisaties in Hertme.
- Ontwikkelen van nieuwe activiteiten en het vinden van beschikbare middelen.
- Werken aan een efficiënte en effectieve samenwerking tussen verenigingen in Hertme.
- In het kader van sociale cohesie het jaarlijks organiseren van enkele activiteiten voor en door Hertmenaren.

9.5 Vergrijzing en Zorg

Ook op het terrein van zorg en welzijn hebben we de laatste jaren te maken met grote veranderingen. Door de toenemende vergrijzing, een ander zorgaanbod en doordat een belangrijk deel van de financiering van het rijk naar de gemeente is overgeheveld zie je een andere vorm van het organiseren van zorg ontstaan.

Ook hierbij zal het zoeken naar een goede aansluiting op de eigen behoeftes vaker vanuit de hulpvrager geïnitieerd worden. Niet zelden in samenspraak met burens, vrienden of familie.

Het aantal inwoners in Hertme dat 50 jaar en ouder is op dit moment bijna 44% van het totaal aantal inwoners van Hertme. Met de verwachting dat gemiddeld genomen in Nederland en dus ook in Hertme de mensen steeds ouder worden zal het percentage inwoners van boven de 50 jaar alleen maar toenemen. De inschatting is dat over 10 jaar ongeveer 50% van de bewoners van Hertme 50 jaar en ouder is. Het lokaal organiseren van zorg en welzijn is een manier om proactief antwoord te geven op de vraagstukken die zullen komen. Mensen zullen langer zelfstandig moeten wonen en daarvoor zullen diensten rond zorg en welzijn bereikbaar moeten blijven. Er is een verschil tussen formele en informele zorg

Formele zorg is zorg die geleverd wordt door mensen die daarvoor een diploma hebben en daarvoor worden betaald. Formele zorg wordt geleverd door professionele zorgaanbieders. Informele zorg is hulp die vrijwillig en onbetaald wordt gegeven. Het gaat om steun aan iemand uit het sociale netwerk die vanwege een bijzondere hulpbehoefte (als gevolg van ziekte of handicap) bepaalde activiteiten niet kan uitvoeren. Denk aan: mantelzorg, sociaal netwerk, ondersteuning en vrijwillige inzet (waar het kan wederzijds; ook de ontvanger van vrijwillige inzet kan op een ander vlak ook vrijwillige inzet leveren).

Hertme wil eigen regie voeren op de informele zorg, waarbij het belangrijk is om een goede samenwerking te zoeken met de formele zorg. Een passende lokale organisatievorm kan het dorp toekomstbestendig maken. Denk aan:

- Het delen van kennis door bijv. het verzorgen van voorlichting over hoe woningen kunnen worden aangepast aan de fysieke mogelijkheden van de bewoners. Naast bouwkundige aanpassingen kun je ook denken aan het gebruik van moderne elektronica (domotica).
- Het opzetten van een hulporganisatie binnen Hertme. Deze organisatie coördineert vraag en aanbod op het gebied van hulpvragen. Dit alles onder het motto: “Voor elkaar en met elkaar!”
- Bestaande voorzieningen op het gebied van vergrijzing en zorg in Borne en omgeving laagdrempelig onder de aandacht brengen bij bewoners van Hertme.
- Verbinden van generaties: ontmoetingen organiseren waarbij bijv. jongeren ouderen leren hoe je om kunt gaan met bijv. Facebook en andere vormen van Sociale Media.
- Onderzoeken of een steunpunt voor gezondheidszorg in Hertme in de nabije toekomst tot de mogelijkheden behoort.
- Een mogelijke gecoördineerde vorm van mantelzorg.
- Een mogelijke samenwerking op het gebied van wijkzorg (wijkverpleegkundige, huisartsenpost, fysiotherapie, etc.) met de dorpsraad van Zenderen en de Wijkraad in de Stroom Esch.

Ouderen

Borne heeft binnen haar grenzen veel van de voorzieningen die ouderen in hun directe woonomgeving nodig hebben. Zorg richt zich daarbij vooral op hoogbejaarden. Van jonge ouderen werd een actieve betrokkenheid bij de samenleving verwacht. Zij kregen een rol bij het in stand houden van welzijns- en zorgvoorzieningen (verenigingen, vrijwilligerswerk, mantelzorg).

Bron: MijnBorne2030

10 Hoe de Dorpsvisie te realiseren?

Eén van de ambities uit deze Dorpsvisie is dat de SGH de ‘dorpsdemocratie’ goed wil organiseren.

Dit betekent het organiseren en behouden van betrokkenheid van de bewoners van Hertme, interactief communiceren, verantwoording afleggen en delen van verantwoordelijkheden.

Voor de realisatie van de Dorpsvisie betekent dit minimaal één keer per jaar een dorpsavond organiseren waarop de SGH, werkgroep leden en commissies met dorpsbewoners hierover in gesprek gaat.

Op de dorpsavond van 3 november 2015 hebben de commissies de analyse van de thema’s gepresenteerd en hebben de aanwezige dorpsbewoners met elkaar vastgesteld welke onderwerpen uit de thema’s de komende jaren het eerst aangepakt moeten worden.

Deze onderwerpen worden jaarlijks in uitvoeringsplannen (jaarplannen) uitgewerkt en uitgevoerd.

Deze zijn bedoeld als werkdocument voor de verschillende commissies.

Een samenvatting van de jaarplannen voor de jaren 2016 en 2017 is als bijlage bij deze Dorpsvisie gevoegd.

De SGH wil jaarlijks een dorpsavond organiseren met als hoofdthema de Dorpsvisie 2015 - 2030. Hierbij staat voorop het terugkijken op en peiling houden over de al bedachte nieuwe plannen plus nieuwe ideeën opdoen die meegenomen kunnen worden in toekomstige aandachtspunten.

Op deze avond teruggekeken welke voortgang er in het afgelopen jaar is geboekt bij de realisatie van de jaarplannen en zullen er tevens de nieuwe jaarplannen worden gepresenteerd.

In open dialoog met de aanwezige dorpsbewoners wordt besproken of de doelstellingen uit de oude jaarplannen wel/niet zijn gehaald en welke aanpassingen en eventuele aanvullingen gewenst zijn voor de nieuwe jaarplannen.

In bijgaande samenvattingen van de uitvoeringsplannen is geen financiële paragraaf opgenomen. Dit heeft te maken met het feit dat voor elk onderwerp bekeken moet worden of er financiering mogelijk is vanuit gemeente en andere lokale overheden. De looptijd van de plannen loopt vaak vooruit op goedgekeurde en vastgestelde begrotingen van deze organisaties.

De taak voor de commissies is om voor elk initiatief een realistische begroting te maken en daarvoor, in overleg met lokale overheden en andere financiers (sponsoren en fondsen), de benodigde dekking te vinden.

11. Samenstelling Werkgroep Dorpsvisie 2015 – 2030

Voorzitter: Henk Veurman

Commissie: Gebouwen en Voorzieningen: Herman Schabbink, Henk Lansink

Commissie: Duurzaamheid: Jaco Nies, Henk Lansink

Commissie: Openbare Ruimte, Landschap, Verkeer en Veiligheid: René Schepers,
Harro Eppinga

Commissie: Activiteiten, Communicatie en Sociale Media: Michel Lucas, Hennie Kemna

Commissie: Vergrijzing en Zorg: Henk Veurman, Hennie Kemna

Enthousiaste ondersteuning hebben we gekregen van:

Tonnie Homan, Kristel Mulder, Inge en Laurens Snieders, Jan en Hanneke de Vries, Arjan Back, Jan Kole, Charles Liedenbaum, Frans Schabbink, Jory Kappert, Rian Jannink, Arjan Bijker, Marije en Marijn Hoek, Sofie Damman, Annie en Ben Oude Nijhuis, Berndien Mekenkamp, Ria Kolner, Janny Kroeze en Ronny Kolner

Bij de uitvoering van de werkzaamheden werd de werkgroep ondersteund door Bureau Stimuland uit Vilsteren, waar wij als werkgroep zeer erkentelijk voor zijn.

Met dank aan Jan Kolner en Willem Pfeiffer voor de foto's

BIJLAGE: UITWERKING THEMA'S

AANDACHTSPUNTEN VOOR DE PERIODE 2016-2017

Alle thema's worden jaarlijks besproken waarna gekeken wordt in hoeverre deze thema's nog actueel zijn en of er andere onderwerpen spelen die aandacht behoeven.

De aandachtspunten voor het jaar 2016 en 2017 zijn:

1. Gebouwen en Voorzieningen

Actualiteit: Verplaatsing spookhuis, verkoop Liedenbaum, woningbouwlocatie(s)

- Kan/mag het spookhuis verplaatst worden, zo ja, waar en wat wordt er mee gedaan? SGH is uitgenodigd mee te denken over verplaatsing en exploitatie van het spookhuis. In laatste kwartaal van 2016 zal bekend zijn wat er werkelijk gaat gebeuren.
- Het beschikbaar houden van oefenruimte voor St. Gregorius en ruimte als residentie voor de carnavalsvereniging staat centraal als het gaat om de verkoop van Liedenbaum. Kan dit in het pand gewaarborgd worden bij verkoop, is er een rol voor de gemeenschap m.b.t. het behoud van Liedenbaum, wat zijn de alternatieven als Liedenbaum haar huidige functie verliest?
- Locatie voor nieuwe woningbouw voor de komende tien jaar is bekend en SGH is in gesprek met gemeente over randvoorwaarden. Het is nu afwachten welk besluit de provincie neemt over het wel/niet doorgaan van dit uitbreidingsplan, Verwachting is dat eind 2016 hierover meer duidelijkheid is.
- Behoud van school en kerk als belangrijke voorzieningen in het dorp vergt op dit moment alleen 'vinger aan de pols' en voorzien wordt dat dit het lopende jaar geen aandachtspunt zal zijn.

Contactpersonen: Herman Schabbink en Henk Lansink

2. Openbare ruimte, Landschap, Verkeer en Veiligheid

Actualiteit: beheer en onderhoud openbare ruimte, verkeersveiligheid en onderhoud en uitbreiding kerk- en wandelpaden.

- Onderhoud van plantsoenen, schoonmaken varkensruggen, maaien van bermen, snoeien struikgewas; in hoeverre kunnen we meer invloed krijgen over de besteding van beschikbare onderhoudsbudgetten?
- Onderhouden van de bestaande wandelpaden, regelen en uitvoeren van onderhoud en eventueel uitbreiding van paden ten behoeve van het toerisme rondom Hertme en voor de eigen bewoners. Kunnen we hier en daar een bankje plaatsen. Wat kan dit jaar gerealiseerd worden?

Contactpersonen: René Schepers en Harro Eppinga

3. Duurzaamheid

Actualiteit: project omtrent aankoop zonnepanelen, voorlichten en informeren van inwoners over besparingen en investeringen op het terrein van duurzaamheid

- De theoretische drie P's (people, planet, prosperity) vertalen naar praktische uitvoering in Hertme. Wat willen we op het terrein van duurzaamheid met elkaar bereiken?
- Inventarisatie mogelijkheden voor meer zonnepanelen in Hertme. Is er met meerdere mensen voordeel te halen?
- Voorlichting en informatie voor en door dorpsbewoners m.b.t. duurzaamheid in het dorp. Wat kunnen we met elkaar betekenen met betrekking tot het thema duurzaamheid?

Contactpersonen: Jaco Nies, Henk Lansink

4. Activiteiten en Communicatie

Actualiteit: Communicatie in Hertme is nog niet optimaal en kan beter en meer gestructureerd. Bestaande communicatiemiddelen zoals Gazet, Heemkundegroep site, Facebookpagina's etc. zijn er, maar kunnen efficiënter worden ingezet. Daarnaast is er positief beslist t.a.v. een glasvezelnet voor het buitengebied van Borne. Dorpsfeest is vorig jaar niet doorgegaan.

- Ontwikkelen van een digitaal dorpsplein waar alle bestaande communicatiekanalen samen op één plek komen. Hoe wordt beheer en onderhoud nader ingevuld?
- Verbeteren van digitale toegankelijkheid bijvoorbeeld een Openbaar Centraal WiFi. Is een hotspot in Hertme mogelijk?
- Gazet en telefoonboek als fysiek medium laten bestaan en waar nodig aanpassen.
- Jaarlijks activiteiten (w.o. dorpsfeest) ontwikkelen en organiseren voor en door dorpsbewoners om de sociale cohesie te vergroten. Hierbij gaat het ook om het vinden van beschikbare middelen.

Contactpersonen: Michel Lucas en Hennie Kemna

5. Vergrijzing en Zorg

Actualiteit: De vergrijzing neemt toe, ook in Hertme. Hertme wil eigen regie voeren op de informele zorg in goede samenspraak met de formele zorg. Delen van kennis hoe huidige bewoners (langer) kunnen blijven wonen in hun eigen woning is van belang.. Waarbij het zowel gaat om kennis voor mantelzorgers, hulpverleners als kennis voor de ouderen zelf.

- Bestaand aanbod van informele zorg onder de aandacht brengen
- Opzetten van hulporganisatie die vraag en aanbod m.b.t. hulpvragen coördineert; gebruik maken van de mogelijkheden van het digitaal plein
- Onderzoeken of er op het gebied van informele zorg samenwerking mogelijk is met Dorpsraad Zenderen en Wijkraad Stroomesch. Wat levert deze samenwerking op?

Contactpersonen: Henk Veurman en Hennie Kemna

